

Pólya Zoltán

Vezeklés

(részlet)

Az út hamar kanyarogni kezdett, egyre szűkülő ívekben, és hirtelen alagútként egymásra és egymás fölé hajoló fák között találtam magam. A fák itt talán már nem is fák voltak, hanem levelüket a nyár végén levedlő ősi lények, csontvázak csupán, hírvivői egy másik kornak. Akaratlanul is lelassítottam, hogy minél halkabban haladjak el mellettük, mert ezen a csendes földön az ócska motor rekedtes hangja maga volt a mennydörgés; nem akartam felébreszteni az ősokeket. Azon a tájon a tavasz sem az újjászületés, sem a fény élményét nem hozza el, helyette csak ígéret és csúfolódás marad. Párizsi barátaim sokat meséltek azokról a régi piknikekről a vidéki erdőszéleken meg a csatornák partjain, amikor kiszakad az ember a városi nyüzsgésből, friss levegőre, a fű simogatására, meleg napfényre vágyik. Otthon, csomagolás közben azzal vigasztaltam magam, hogy talán elcsípem még az utolsó verőfényes napokat, hogy pihenek majd egyet a túlhajszolt hetek, hónapok után, de egészen más volt az elém tolakodó valóság, mint ahogy elképzelttem magamnak a léha, gondtalan időtöltést.

Szemem sarkából láttam az út szélénél feltűnő kőkereszteket, a fáradt sorokban álldogáló fejfákat a néhány évvel ezelőtti szörnyű veszteségeket hirdetve. Egykor gazdagabb vidék lehetett ahol az út kanyargott, kripták sejlettek fel a fátyolos fényben, rég kihalt családok nyugvóhelyei, olyan kőkeresztek, amelyeneket csak Párizs legrégebbi temetőiben láttam eddig. Innen csak pusztulnak az emberek, ide senki nem jön már vissza, miközben az őszi eső a szemem láttára mosta el a körvonalakat, mint ahogy a függöny is visszahull az előadás után. Egyszerű csepergésnek indult, amikor még csak a temető elején jártam, de ahogy kanyar követett kanyart, és az egészen az út széléig benövő fák karcolták csupasz ágaikkal a szélvédőt, úgy váltott át a kocsí tetején kíméletlenül dübörgő felhőszakadásba a kezdeti lanya eső.

Évszázadok, évezredek teltek el itt minden változás nélkül, míg meg nem jelent az ember, és bele nem avatkozott a teremtés természetes menetébe. Elképzelttem, hogyan lestek hátuk mögé, miközben fejszékkel repesztették a fatörzseket, ahogy szemük sarkából megpillantották a zajra megrebbenő árnyakat, amik felidéztek előttük őseik elszuttogott meséit a mögöttük felejtett múlt sötét teremtményeiről.

Próbáltam küzdeni a rám telepedő nyomorúság ellen, de fel kellett adnom, hiába tartottam magam a civilizáció büszke hírvivőjének. Ráadásul az eső utat talált magának a kocsí tetején át, hideg cseppek folytak a gallérom mögé, és egyszerre azon kaptam magam, hogy szememet meresztgetve, lábaimat összezárva keresem, hogy valóban mozgást láttam-e az imént, vagy pedig csak a ködben fürdő táj és a fák játszanak megviselt érzékeimmel.

Elhessegettem magam elől monsieur Hibou borgőzös szavait – *Sose egy temető felől közelítse meg az úti célját, Paul fiam!* - és úgy döntöttem, kitarok még az út végéig, bármilyen áldozatok árán is, végül is nem állhatok meg magamon könnyíteni egy temető mellett. Szitkozódva próbáltam követni a lyukakkal teli, döcögős macskakövek alkotta keskeny sávot előttem, de a következő kellemetlen meglepetést nem az út, hanem autóm okozta. A fényszórók bágyadt lángja megremegett, a motor köhécselni és fújtatni kezdett, majd hirtelen leállt az autó.

Nyirkos, émelyítő őszi csend telepedett a környékre.

Megpróbáltam kideríteni mi lelte az öreg roncsot, bár sok reményt nem fűztem próbálkozásomhoz, hiszen vajmi keveset értettem az autókhoz. Lecestam a motorháztetőt, és próbáltam visszaemlékezni, mikor is hagytam el az utolsó szerelőműhelyt; úgy déltájban lehetett. A csattanást visszhang nélkül

nyelte el az egymáshoz tapadó levelek alkotta fal, madarak vagy mókusok sem neszezték, én pedig ott voltam egyedül elegáns, méretre szabott kabátomban csontig átfázva.

- Fiatalember!

Összerezentem az őszi alkonyba belehasító férfihangtól, ijedtségemben még azt sem tartottam elképzelhetetlennek, hogy valamelyik sírbolt nyílt meg hirtelen a szokatlan lármára. Bőrtáskámat magam elé kaptam, mintha a hivatalos iratok megvédehetek volna bármiféle veszedelemtől is. Penészes csontvázak helyett azonban megkönnyebbülésemre egy joviális mosolyú, kerek arcú férfi bújt elő a fák közül, kezében fonott kosárral, ami gombákkal és különböző erdei bogyókkal volt megrakva.

- Te jó ég! Megijesztett... - hangom mintha remegett volna az ijedtségtől. Bizalmatlanul méregettem az átázott, lucskos ruhájú alakot, aki mint a mesék erdőjáró törpéje álldogált előttem. - Leállt az autóm.

- Hallottam. - bólogatott az idős férfi, miközben bátorítón mosolygott. Borvirágos orra kísértetiesen hasonlított a kosarában lévő gombákhoz, ősz haja csapzottan tapadt koponyájára. - Már messziről hallatszott, hogy akadozik. Nagy bátorság volt öntől ennyire bemerészkedni erre az útra. Lyonból jött?

- Párizsból. Paul Satrani vagyok, a Hibou-Satrani ügyvédi irodától.

- Pierre Dujardin vagyok a helyi plébános. Azt mondja, ügyvéd? – Megrázta felé nyújtott kezemet, kézfogása erős volt, és ez az erő egész lényéből áradt láthatóan idős kora ellenére is. - Valami örökösödési ügy?

- Ha nem haragszik, erről inkább a polgármester úrral szeretnék beszélni. - Ahogy ezt kimondtam, máris eszembe jutott kínos helyzetem. Legszívesebben belerúgtam volna egy nagyot az autóba.

- Ne tegye. – Kérdőn néztem a plébánosra, mintha csak kitalálta volna a gondolataimat, bár arcomról nyilvánvalóan könnyen leolvasható volt némi elkeseredés és a leplezetlen düh. - Majd én megnézem. Ne legyen ilyen meglepett, mielőtt egyházi pályára nem léptem, gépszerelőként dolgoztam, szereltem én sok mindent a háború előtt. Vigyázzon a vacsorámra. - Majd a kezembe nyomta a kosarát.

Elképzelni sem tudom mit művelhetett az egyházi az autóval – talán imádkozott közben -, de jó félórányi matatás és zörgés után, amikor arra kért, hogy adjam rá a gyújtást, a motor valóban beindult. Figyelmeztetett, hogy ne hagyjam leállni, majd visszakérte a kosarát.

- Monsieur... pardon, atyám, elvihetem egy darabon?

Szó nélkül ült be mellém az autóba, ami egy röpké pillanat alatt megtelt az erdő nyers szagával.